



# BOLNIK PO ODSTRANITVI LEDVICE

Marko Drešček

## ***1. Kakšne težave in zaplete lahko pričakujete po odstranitvi ledvice?***

Neposredno po posegu je možno, da pride do vnetja pooperativne rane in krvavitve iz nje. V primeru, da je bila pred posegom okvarjena ali poškodovana še druga ledvica, lahko kasneje v življenju pride do zmanjšanja celotne ledvične funkcije. Tega zapleta pri prisotni preostali ledvici, ki je zdrava, večinoma ni.

## ***2. Kaj lahko sami storite za obvladovanje težav po odstranitvi ledvice?***

Odstranitev ledvice je dokončen poseg. Osnovna skrb vsakega posameznika, ki je imel eno od ledvic odstranjeno zaradi napredujoče bolezni ledvic, mora biti, kako preostalo ledvico čimdlje ohraniti čimbolj funkcionalno. Tako jo varujete z nekaterimi preventivnimi ukrepi, ki temeljijo predvsem na uravnavanju krvnega tlaka in maščob v krvi, izogibanju zdravilom, ki škodujejo ledvicam, takojšnjemu zdravljenju okužb, omejitvi vnosa soli, skrbi za primerno telesno težo, izogibanju kajenja in uživanja alkoholnih pijač ter skrbi za urejeno sladkorno bolezen.

## ***3. Kdaj morate k zdravniku?***

Neposredno po posegu morate k zdravniku zaradi bolečin ali krvavitve iz operativne rane. Kasneje pa je potrebno obiskati zdravnika v primeru sprememb v delovanju preostale ledvice (nabiranje vode v telesu, težave pri odvajanju urina, spremenjena barva in vonja urina ali prisotnost krvi v njem) ali zaradi nepojasnjene povišane telesne temperature.

## ***4. Kakšen je potek operacije?***

Pri delni odstranitvi ledvice se odstrani le okvarjeni del ledvice. Popolna (ali radikalna) odstranitev ledvice pa je odstranitev cele ledvice in pripadajočih okolnih tkiv. Tako se z ledvico odstranijo tudi nadledvična žleza, sečevod in pripadajoče maščobno tkivo.

Poznamo klasično in laparoskopsko metodo odstranitve ledvice. Razlika je v tem, da pri laparoskopski metodi skozi manjši rez odstranijo ledvico v posebni vrečki, sama operacija pa se izvaja s posebnimi inštrumenti pod nadzorom kamere. Pri klasični operaciji se ledvica v celoti odstrani skozi večjo operativno rano v trebušni steni.

## ***5. Kako poteka spremljanje bolnika z odstranjeno ledvico?***

Po odstranitvi ledvice zaradi posledic poškodb in brez prizadetosti preostale ledvice ter pri darovalcih ledvice ni posebnega spremljanja, razen občasnega spremljanja delovanja ohranjene ledvice s preiskavami urina in krvi ter kontrolami krvnega tlaka. Po odstranitvi ledvice zaradi napredujoče bolezni ledvice je potrebno redno spremljanje stanja bolezni na preostali ledvici. Pogostost in parametri spremljanja v ambulantni zdravniški družinski medicini ali pri nefrologu pa so odvisni od narave bolezni ledvice.



## **6. Kako poteka oskrba bolnika z odstranjeno ledvico?**

Posebno zdravljenje po odstranitvi ledvice zaradi posledic poškodb in brez prizadetosti preostale ledvice ter pri darovalcih ledvice ni potrebno. Priporoča se omejevanje soli v prehrani ter izogibanje zdravilom, zlasti nekaterim sredstvom za lajšanje bolečin, ki kvarijo ledvično funkcijo. Priporočljivo je uživanje zadostnih količin tekočine. Po odstranitvi ledvice zaradi napredujoče bolezni ledvice pa je potrebno nadaljevanje rednega zdravljenja s ciljem ohranjanja funkcije preostale ledvice. Zdravljenje je odvisno od narave bolezni ledvice, bolezen pa se zdravi pod nadzorom zdravnika družinske medicine in nefrologa.

## **7. Kako odstranitev ledvice vpliva na vaše življenje?**

Okrevanje neposredno po operaciji traja približno tri tedne. V roku dveh mesecev se pričakuje popolna vrnitev k vsem dnevnim dejavnostim in lažjim fizičnim naporom. Po 12 tednih je dovoljena vrnitev k težjim fizičnim opravilom. Po operativni odstranitvi ledvice lahko bolnik brez težav živi povsem normalno življenje, a le, če je preostala ledvica zdrava in opravlja svojo funkcijo.

## **8. Ali in kako lahko odstranitev ledvice preprečite?**

Nefrektomija je zadnji ukrep, ki se izvede le, kadar je res potreben. Zato je pri znani ledvični bolezni, ki lahko privede do odpovedi ledvic, pomembno, da se držite predpisanega dietnega režima ter da redno in vestno uživajte potrebna zdravila.